

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maatilatalouden tuloverolain 13 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan maatilatalouden tuloverolakia muutettavaksi siten, että pinta-alaperusteisessa metsäverotuksessa myönnettävän uudistamisvähennyksen markkamäärä tarkistetaan vähennyksen perusteena olevien menojen nousun johdosta. Uudistamisvähennyksen määrä luontaisen uudistamisen alueilla nousisi 100 markalla hehtaarilta nykyisestä 800 markasta 900 markkaan.

Samassa yhteydessä ehdotetaan uudistamisvähennyksen ja taimikkovähennyksen markkamäärät muunnettaviksi euromääräisiksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Vuoden 1991 alusta voimaan tulleen metsäverotusta koskevan uudistuksen yhteydessä maatilatalouden tuloverolakiin (543/1967) lisättiin uudistamisvähennystä ja taimikkovähennystä koskevat säännökset. Lain 13 §:n 7 momentin mukaan vähennysten määrät tarkistetaan, jos metsäntutkimuslaitoksen laskelmien perusteella on todettu vähennysten määrien perusteena olevissa menoissa ainakin viiden prosentin lisäys tai alennus. Vähennysten määriä on tarkistettu vuosilta 1992—1995 ja 1999 toimitettavissa verotuksissa sovellettavilla laeilla (929/1992, 936/1993, 956/1994, 1204/1995 ja 982/1999).

Eräiden etuuskien vuosien 1997 ja 1998 automaattiset indeksitarkistukset jätettiin tekemättä. Tämän mukaisesti annettiin laki maatilatalouden tuloverolain 13 §:n 7 momentin soveltamatta jättämisestä vuosina 1996—1998 (1394/1995). Vuonna 2000 markkamääriin ei tehty tarkistuksia, sillä vähennysten perusteena olevat menot eivät olleet nousseet viidellä prosentilla.

Vuosilta 1999 ja 2000 toimitettavissa verotuksissa verovelvollisella on ollut oikeus metsätalouden puhtaasta tulosta erikseen

vähentää metsän uudistamismenot uudistamisvähennyksenä luontaisen uudistamisen alueella 800 markkaa hehtaarilta, kylvöalueilla 1 800 markkaa hehtaarilta ja istutusalueilla 3 500 markkaa hehtaarilta. Taimikkovähennyksen määrä on ollut 900 markkaa hehtaarilta. Vähennysoikeus on niillä verovelvollisilla, jotka ovat valinneet pinta-alaperusteisen verotuksen vuoden 1993 alusta 13 vuodeksi eteenpäin.

Voimassa olevat hehtaariohaiset vähennykset on saatu indeksoimalla vuosille 1991 ja 1992 laskettujen yksikkökustannusten keskiarvo vuoden 1999 tasolle. Indeksinä on käytetty metsätalouden tuntipalkkaisten työntekijöiden ansiotasoindeksiä, sillä vähennysten perusteena olevat kustannukset muodostuvat suurelta osalta metsänhoitotöiden työpalkoista.

Metsäntutkimuslaitoksen laskelmien mukaan metsän uudistamisen kustannukset ovat nousseet luontaisen uudistamisen alueilla siten, että vähennyksen markkamäärää tulee muuttaa. Metsäntutkimuslaitos on laskelmia tehdessään käyttänyt samaa laskentatapaa kuin voimassa olevia vähennyksiä laskettaessakin. Vuoden 2001 kokonaisindeksi on arvioitu palkkaindeksin

aikaisemman kehityksen perusteella. Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan vuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa myönnettävä uudistamisvähennyksen markkamäärä luontaisen uudistamisen alueilla muutettavaksi kustannusten nousua vastaavasti. Maatilatalouden tuloverolain 13 §:n 1 momentin 2 kohta ehdotetaan muutettavaksi siten, että uudistamisvähennys luontaisen uudistamisen alueilla korotetaan 800 markasta 900 markkaan hehtaarilta. Uudistamisvähennys kylvöalueilla pysyisi ennallaan 1 800 markkana hehtaarilta ja uudistamisvähennys istutusalueilla pysyisi 3 500 markkana hehtaarilta, sillä kustannusten muutos on vain 4,1 ja 4,3 prosenttia. Lain 13 §:n 1 momentin 3 kohdan mukainen taimikkovähennys pysyisi myös entisen suuruisena 900 markkana hehtaarilta, sillä kustannusten nousu on vain 4,2 prosenttia.

2. Euron käyttöön otosta aiheutuvat muutokset

Suomi siirtyy vuoden 2002 alusta Euroopan talous- ja rahaliiton kolmannessa vaiheessa yhteiseen valuuttajärjestelmään. Euron käyttöön ottamisesta on annettu kaksi neuvoston asetusta, jotka ovat Suomessa sellaisenaan sovellettavaa lainsäädäntöä. Vuoden alusta lainsäädännössä olevat markkamääräiset säännökset ovat ilman eri toimenpiteitä Suomessa noudatettavia sen vaihtokurssin mukaisesti, joka on euroa käyttöön otettaessa vahvistettu. Oikeudellista pakkoa muuttaa laissa olevia markkaviittauksia euroiksi ei näin ollen ole. Kuitenkin on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, että verolainsäädännössä veroperusteet olisivat näkyvissä käytössä olevassa valuutassa, joten verolainsäädäntöön sisältyvät markkamäärät on ehdotettu muutettaviksi euroiksi. Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys euron käyttöön oton edellyttämiksi muutoksiksi verolainsäädäntöön (HE 91/2001 vp). Tähän esitykseen ei sisällynyt ehdotusta maatilatalouden tuloverolain 13 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdan muuttamisesta. Hallituksen esityksen perusteluissa on mainittu, että nämä lainkohdat ehdotetaan myöhemmin muutettaviksi, jos lain 13 §:n 7 momentin edellytykset täyttyvät, ja että rahamäärien muuntaminen euroiksi arvioidaan samassa yhteydessä. Tämän

vuoksi ehdotetaan maatilatalouden tuloverolain 13 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa olevien kaikkien vähennysten määrät muutettaviksi euroiksi, vaikka 13 §:n 7 kohdassa mainittu edellytys ei näiden kohdalla ylitykään.

Metsäntutkimuslaitoksen ehdotus uudistamis- ja taimikkovähennyksen määrien tarkistamisesta on markkamääräinen, eikä ehdotuksessa ole vähennysten markkamääriä muunnettu euromääräisiksi. Hallituksen esityksessä euron käyttöön oton edellyttämiksi muutoksiksi verolainsäädäntöön on verolainsäädäntöön sisältyvät markkamäärät muunnettu euroiksi käyttäen euron kurssia 5,94573. Määrät on pyöristetty siten, että täysin sadoin markoin ilmaistut vähennysten määrät on pyöristetty täysiksi kymmeniksi euroiksi. Tarvittavat pyöristykset on tehty lähimpään verovelvolliselle edulliseen määrään. Samaa periaatetta ehdotetaan sovellettavaksi uudistamisvähennyksen ja taimikkovähennyksen euromääräisissä muunnoissa.

Edellä olevan mukaisesti ehdotetaan, että maatilatalouden tuloverolain 13 §:n 1 momentin 2 kohdassa oleva 900 markan uudistamisvähennyksen määrä luontaisen uudistamisen alueilla olisi 160 euroa eli verovelvolliselle edullinen, sillä tarkka euromäärä olisi 151 euroa 37 senttiä. Uudistamisvähennys kylvöalueilla olisi 1800 markan sijasta 310 euroa, joka on myös verovelvolliselle edullinen, sillä tarkka määrä olisi 302 euroa 74 senttiä. Istutusalueilla myönnettävän uudistamisvähennyksen määräksi ehdotetaan 590 euroa, kun sen markkamäärä on 3 500 markkaa. Tarkka euromäärä olisi 588 euroa 66 senttiä. Taimikkovähennyksen euromäärä olisi sama kuin luontaisen uudistamisen alueilla eli 160 euroa. Vuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa sovellettaisiin vielä markkamääräisiä vähennyksiä.

3. Esityksen vaikutukset

Vähennykset koskevat vain niitä yksityisiä metsänomistajia, jotka ovat siirtymäkaudeksi 1993—2005 valinneet metsätalouden puhtaan tulon verotuksen. Jos verovelvollinen on saanut metsämaan perintönä, lahjana, testamentilla tai muulla vastikkeettomalla saannolla 1 päivän tammikuuta 1994 jälkeen eikä hän ole

aikaisemmin omistanut metsää, häntä verotetaan pinta-alaperusteisen metsäverojärjestelmän mukaan, jos edellisen omistajankin metsään on sovellettu pinta-alaverojärjestelmää. Verovuonna 2000 on noin 29 prosenttia koko maan metsän puhtaasta tuotosta ollut metsätalouden puhtaan tulon verotuksessa.

Uudistamis- ja taimikkovähennysten tarkistamisen vaikutus verotuottoon riippuu paitsi vähennysten määrien muutoksista myös pinta-alaverotettujen metsänomistajien uudistamis- ja taimikonhoitopinta-alojen kehityksestä sekä näihin uudistamis- ja taimikonhoitokohteisiin kestävän metsätalouden rahoituslain (1094/1996) nojalla saatavien tukien määrästä. Tuet ovat lain 34 §:n nojalla verovapaita, joten maatilatalouden tuloverolain 13 §:n 4 momentin mukaan rahoitustuki pienentää myönnettävien vähennysten bruttomäärää.

Pinta-alaverotettuun metsään viime vuosina kohdistuneiden kylvö-, istutus- ja taimikonhoitopinta-alojen perusteella voidaan karkeasti arvioida, että metsätalouden ansiotulona verotettava metsätalouden puhdas tulo pieneni uudistamisvähennyksen markkamäärän korotuksen johdosta vuonna 2001 vuoteen 2000 verrattuna noin kahdella miljoonalla markalla.

Vähennysten muuntaminen ehdotetulla tavalla euromääräisiksi pienentäisi koko

maan metsätalouden puhdasta tuloa laskennallisesti vajaalla viidellä miljoonalla markalla vuonna 2002 vuoden 2001 markkamääräisiin vähennyksiin verrattuna. Muutos johtuu euromääräisten vähennysten pyöristämisestä seuraavaksi suurimpaan täyteen kymmeneen euroon.

Ehdotetut muutokset eivät lisää verohallinnon eivätkä metsäkeskusten työtä.

4. Asian valmistelu

Ehdotus on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä Metsäntutkimuslaitoksen ja Verohallituksen ehdotuksen pohjalta.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa.

Euro otetaan rahayksikkönä Suomessa käyttöön vuoden 2002 alusta. Vuonna 2001 säännöstä ehdotetaan kuitenkin sovellettavaksi markkamääriä käyttäen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maatilatalouden tuloverolain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun maatilatalouden tuloverolain (543/1967)
13 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta,
sellaisina kuin ne ovat laissa 982/1999, seuraavasti:

13 §		_____
Verovelvollisella on oikeus maatalouden puhtaasta tulosta erikseen vähentää seuraavat suorittamansa menot jäljempänä mainituin edellytyksin:		Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____ 20_____ . Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa.
2) metsän uudistamismenot (uudistamisvähennys), luontaisen uudistamisen alueella 160 euroa hehtaarilta, kylvöalueilla 310 euroa hehtaarilta ja istutusalueilla 590 euroa hehtaarilta;		Vuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa uudistamisvähennyksen määrä on kuitenkin luontaisen uudistamisen alueella 900 markkaa hehtaarilta, kylvöalueilla 1 800 markkaa hehtaarilta, istutusalueilla 3 500 markkaa hehtaarilta sekä
3) taimikonhoitomenot (taimikkovähennys) 160 euroa hehtaarilta;		taimikkovähennyksen määrä 900 markkaa hehtaarilta.

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Suvi-Anne Siimes*

Laki

maatilatalouden tuloverolain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun maatilatalouden tuloverolain (543/1967)
13 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta,
sellaisina kuin ne ovat laissa 982/1999, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

Verovelvollisella on oikeus maatilalan metsätalouden puhtaasta tulosta erikseen vähentää seuraavat suorittamansa menot jäljempänä mainituin edellytyksin:

2) metsän uudistamismenot (uudistamisvähennys), luontaisen uudistamisen alueella 800 markkaa hehtaarilta, kylvöalueilla 1 800 markkaa hehtaarilta ja istutusalueilla 3 500 markkaa hehtaarilta;
3) taimikonhoitomenot (taimikkovähennys) 900 markkaa hehtaarilta;

2) metsän uudistamismenot (uudistamisvähennys), luontaisen uudistamisen alueella 160 euroa hehtaarilta, kylvöalueilla 310 euroa hehtaarilta ja istutusalueilla 590 euroa hehtaarilta;
3) taimikonhoitomenot (taimikkovähennys) 160 euroa hehtaarilta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa. Vuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa uudistamisvähennyksen määrä on kuitenkin luontaisen uudistamisen alueella 900 markkaa hehtaarilta, kylvöalueilla 1 800 markkaa hehtaarilta, istutusalueilla 3 500 markkaa hehtaarilta sekä taimikkovähennyksen määrä 900 markkaa hehtaarilta.